

La Voz de Galicia | HEMEROTECA WEB

«As micorrizas poden axudar a revitalizar vos soutos do Courel»

Entrevista | Esteban Sinde Stompel

Un dous relatores do curso da UIMP celebrado en Monforte propón aplicar técnicas avanzadas de cultivo micolóxico para potenciar un recurso natural infrautilizado.

ALBERTO LÓPEZ

Natural de Monforte, aínda que residente en Vigo desde a infancia, ou biólogo Esteban Sinde Stompel é un dous fundadores de Hifas dá Terra, unha empresa especializada en cultivos micolóxicos e técnicas de restauración ambiental creada hai varios anos na localidade pontevedresa de Bora. Non proxecto, con forte participación universitaria e con apoio da Xunta, ocupan un importante espazo as actividades de investigación, principalmente nas técnicas de micorrización. Sinde falou destas experiencias non curso sobre desenvolvemento sostible non medio rural que organizou en Monforte a Universidade Internacional Menéndez Pelayo.

-As posibilidades que ofrecen estas técnicas poden ser especialmente interesantes para as áreas de montaña onde hai soutos de grandes extensións e pouco aproveitados, como a Serra do Courel. Vos tratamentos de micorrización, combinados con enxertas, poden revitalizar vos castiñeiros centenarios e lograr que produzan castañas de maior tamaño. Ao mesmo tempo, permiten utilizar ou soto como un criadouro de cogumelos. **-¿En que consiste este procedemento?** -A técnica consiste basicamente en favorecer a produción natural de micorrizas, vos fungos que viven en simbiose coas raíces das árbores. Esta asociación entre fungos e árbores, que se dá en todos vos vexetais, beneficia bioloxicamente a ambas as especies, que se nutren e se revigorizan mutuamente: a árbolle dalle ao fungo hidratos de carbono e recibe a cambio diversos oligoelementos, absorbe máis fósforo, potasio e nitróxeno, co que mellora a súa nutrición e faise máis resistente ás secas e ás enfermidades. Con estas técnicas é posible tratar un soto con árbores moi vellas, mellorar a súa produción de castañas e madeira e ao mesmo tempo cultivar nese bosque cogumelos de especies con boa saída comercial, como vos boletos. **-¿Como se aplica esta**

técnica nos soutos? -É bastante sinxela. Ou primeiro paso é rozar ou souto e demoucar as árbores máis vellas -é dicir, podarlles a copa- para renoualas. Despois, cun simple anciño, descúbrense as raíces da árbore para, por dicilo así, sementar nelas vos fungos que se queren cultivar. Utilízanse as raíces pastadeiras, as que nutren realmente a árbore, que son as máis finas, polo que apenas hai que cavar. Para inocular as micorrizas ~~utilizar~~ ~~se~~ unha especie de xel que se aplica directamente sobre as raíces. Son operacións que dan pouco traballo. Combinando desta forma ou cultivo dous castiñeiros e ou dous fungos, con pouco esforzo pode obterse un alto rendemento. **-¿Que utilidade pode ter este método nas zonas onde non hai árbores?** -En realidade, vos mellores resultados da micorrización obtéñense cando vos castiñeiros teñen entre dez e vinte anos de idade. Nese período teñen por diante ao menos medio século de alta produción. Micorrizar as árbores novas estimula fortemente o seu crecemento, de forma que esta técnica pode axudar a repoboar con castiñeiros as zonas de montaña que están a ser invadidas pola maleza, que é ou que sucede cos prados e vos labradíos abandonados do Courel e de moitos outros lugares. Antes de que eses ecosistemas tradicionais degrañense a causa do abandono e cúbranse de maleza, sería preferible recuperalos para facer novas plantacións de castiñeiros.

La Voz de Galicia.es

A Estación Fitopatolóxica do Areeiro, da Deputación de Pontevedra, na súa tarefa de habitual de realización de análise de fertilidade dos chans galegos, acaba de pór en marcha unha nova forma de análise: a análise foliar. Trátase dun método de estudo que permite coñecer a través das follas da vide se a cantidade de calcio presente no chan é a adecuada e se a planta está, polo tanto, correctamente nutrida.

Os chans galegos, a diferenza dos do resto de España que son calcáreos, teñen unha natureza aceda, polo que os estándares establecidos a nivel nacional para garantir o bo estado nutricional da vide non son válidos para os cultivos vinícolas da comunidade galega.

Co obxectivo de encher esta lagoa no ámbito do cultivo da vide e crear unha base de datos adecuada ás particulares características dos chans de Galicia, Areeiro publica, en colaboración coa Universidade de Granada, Presente e futuro da Nutrición Mineral de las Plantas.

Ensaaios

Os ensaios e traballos de campo necesarios para o estudo levaron a cabo durante o 2006 en Meis, nas adegas Martín Códax, e na zona do Rosal, nas Adegas Robaliño, a Adega As Laxas e Marqués de Vizhoja; todos eles chans que non habían estado previamente cultivados.

Nas parcelas de ensaio optouse pola espaldera en liñas pareadas como sistema de condución, cunha separación entre as plantas de 2 metros. Sobre estas aplicáronse tres compostos de calcio diferentes co fin de recoller mostras de follas das vides sometidas a cada un dos tratamentos.

Estes combinados aplicáronse ás plantas cunha abonadora centrífuga de disco e cunha esparcidora, no caso do segundo procedemento.

Os tres tratamentos iniciáronse en marzo de 2006 e a conclusión á que chega este estudo de Areeiro, vistos os resultados das análises, é que as doses de calcio que normalmente se utilizan para corrixir a acidez das superficies son insuficientes cando se trata de transformar chans naturais en chans dedicados ao cultivo de vides.

La Voz de Galicia.es

O director xeral de Montes, o ferrolán Tomás Fernández-Couto, asegura que o Goberno do PP mantivo a asignación de 6,2 millóns para as tarefas forestais derivadas do **Klaus** que fixou o bipartito. Mil propietarios de 3.000 parcelas solicitaron axudas para retirar 270.000 metros cúbicos, dos cales 197.000 xa foron medidos polos técnicos autonómicos. «E son datos de fai quince días», polo que non dubida de que a comezos de decembro poida estar retirada toda a madeira incluída nos referidos expedientes. Recoñece que non é un traballo fácil. O seu departamento abordará tamén os casos que expoñan as asociacións que non estaban previstos.

Aínda que cumprir o prazo do que falou o conselleiro tamén depende un pouco da climatoloxía. Varios días de choiva intensa impiden ás máquinas forestais traballar ben e poden atrasar os plans programados, a pesar de que, insiste, o ritmo é enorme, porque a comezos de mes foran sacados do monte xa 103.000 metros cúbicos. «Máis de 60 equipos forestais, con procesadoras [as modernas máquinas de corte de árbores] e vehículos de autocarga», di tamén, estaban en plena faena. Concluído este proceso, explicou, é posible que non se investiu a totalidade dos 6,2 millóns de euros, aínda que non se saberá ata que se proceda á liquidación final.

Reposición de chans

En canto ás axudas á reforestación ou reposición dos chans, Fernández-Couto explica que o seu departamento está preparando unha orde da que xa se esbozou un borrador durante a recente reunión da mesa da madeira, e da que se informou ás asociacións do sector. «Queremos repor o potencial forestal», conclúe.